

Doelgericht teamteachen met hulp van een beslisboom: een methodiek om door de bomen het bos te blijven zien

Webinar Velon & Velov (16 april 2024)

Mieke Meirsschaut & Bénédicte Vanblaere

Teamteaching: samen sterker voor de klas?

- Lesgeven in teamteaching: jobaantrekkelijkheid ↑ ?
- Veelbelovend onderwijsmodel? ESTAFETT onderzoekt het!

Vragenlijstonderzoek

[Ik heb interesse!](#)

Interventiestudie

[Boeiend!](#)

Experimentele studie

[Klinkt interessant!](#)

Video-observatie

[Graag meer info!](#)

Teamteaching is...

Teamteaching verwijst naar twee of meer onderwijsprofessionals die in een bepaalde mate samenwerken en gedeelde verantwoordelijkheid dragen bij het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een les of lessenreeks.
(ESTAFETT, 2023)

Waarom kiezen voor teamteaching?

Niveau	Beweegreden	Kleuter	Lager	Secundair	Totaal
Leerling	Om leerlingen beter te ondersteunen.	58.2%	81.5%	60.8%	69.8%
Leerkracht	Om de expertise van mijn collega('s) en mezelf te combineren en elkaar te versterken.	54.1%	66.7%	60.8%	62.1%
	Om het lesgeven in grote klasgroepen haalbaar of werkbaar te maken.	41.8%	66.7%	47.7%	55.2%
	Om zelf bij te leren.	25.5%	34.3%	33.3%	32.1%
School	Het is me gevraagd door mijn directie.	39.8%	39.4%	36.3%	39.0%
	Om meer samenwerking en minder isolatie bij mijn collega('s) en mezelf te realiseren.	20.4%	30.6%	36.6%	30.4%
	Om een curriculumhervorming of geïntegreerd curriculum te ondersteunen.	5.1%	21.3%	13.7%	15.4%
	Om zieke of afwezige collega's vlotter te kunnen opvangen.	9.2%	11.6%	2.6%	8.1%

> 479 leerkrachten
met ervaring met teamteaching

7 Modellen van teamteaching

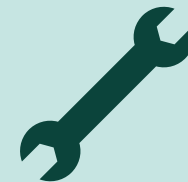

Teamteaching in drie fasen

1. Samen voorbereiden
2. Samen uitvoeren
3. Samen reflecteren

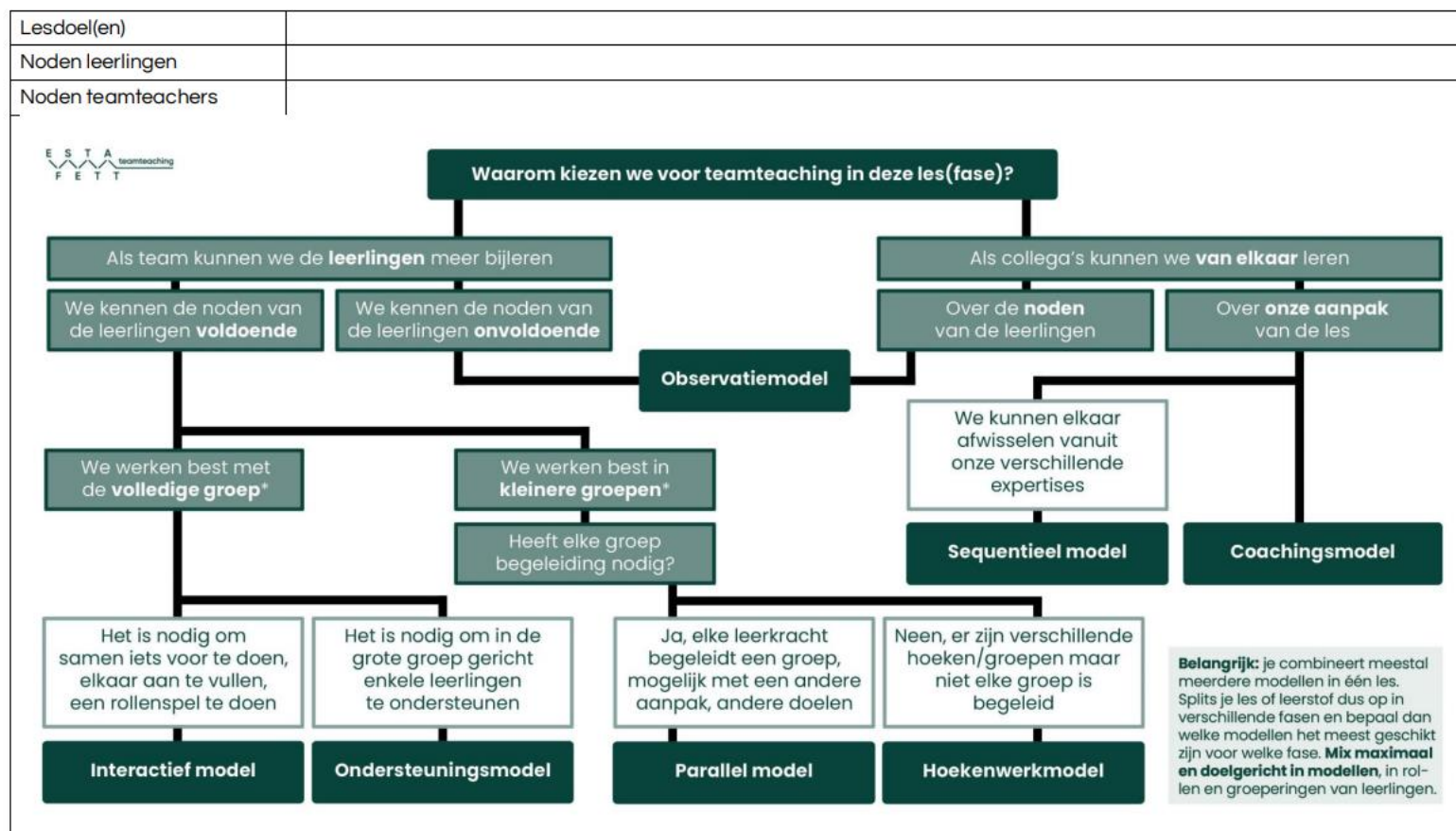
<https://www.teamteaching-estafett.be/>
Zie Uitkomsten > kennisplatform

Hulpmiddel om modellen doelgericht in te zetten

Beslisboom voor de modellen van teamteaching

Vorbereitung: Bepaal eerst welk doel(en) jullie voor ogen hebben met deze les en wat (bepaalde) leerlingen en jullie als teamteachers nodig hebben om die doelen te bereiken. Gebruik daarna de beslisboom om het meest geschikte model / modellen van teamteaching te kiezen. Bespreek ook wie welke rol zal opnemen.

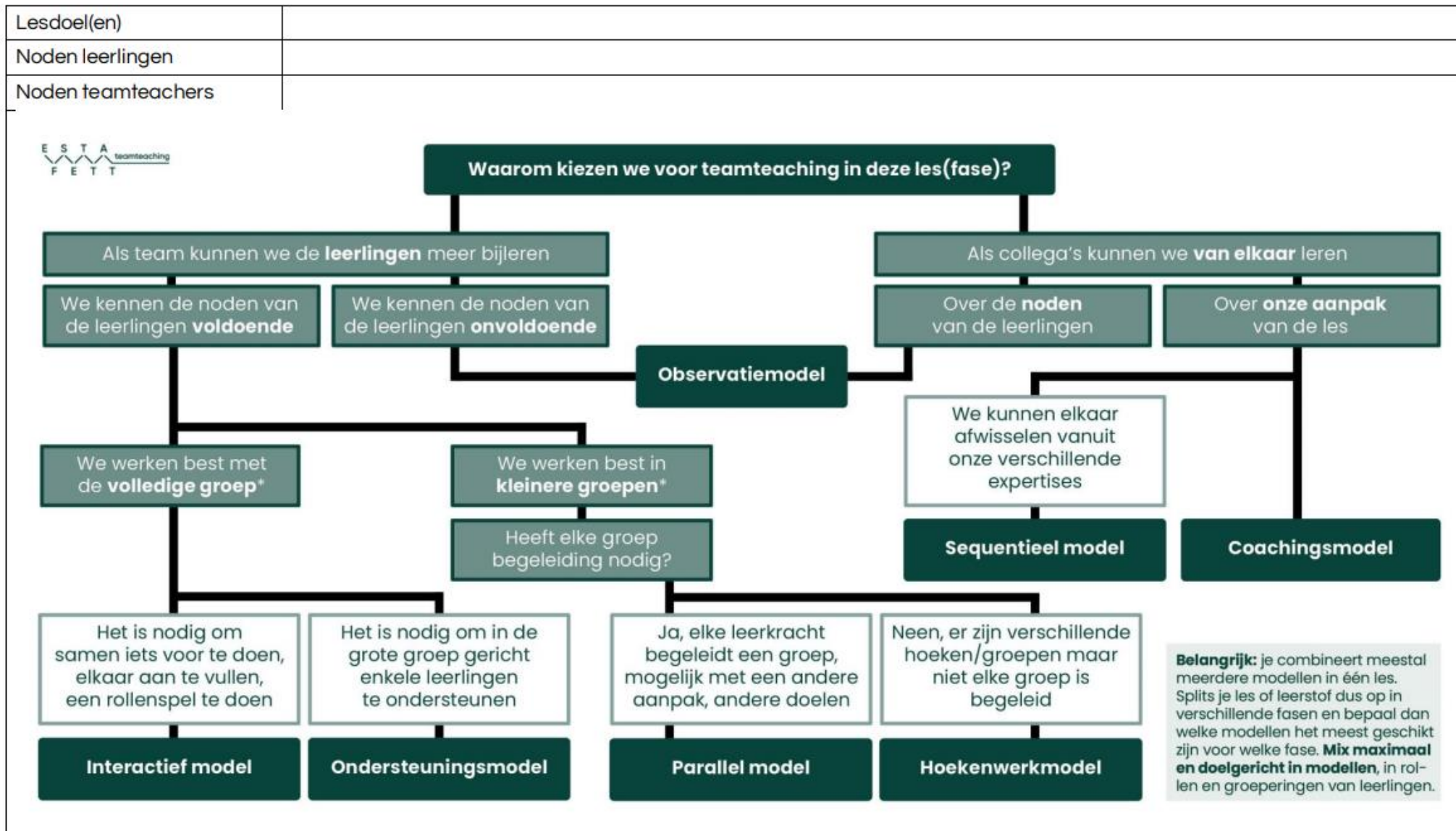
Ontwerpprincipes

De beslisboom...

1. ...is inspirerend voor de teamteachingspraktijk.
2. ...stuurt aan op een doelgericht gebruik van teamteachmodellen, passend bij de lesdoelen.
3. ...heeft oog voor zowel de noden van leerlingen als van leerkrachten.
4. ...stimuleert de samenwerking tussen leerkrachten in drie fasen, namelijk voor, tijdens en na een les.
5. ...zet aan tot samen (dezelfde taal) spreken en reflecteren over de lespraktijk en de samenwerking.
6. ...is herkenbaar voor de Vlaamse onderwijscontext en geschikt voor kleuter-, lager (of primair) en secundair (of voortgezet) onderwijs.

Beslisboom voor de modellen van teamteaching

Vorbereiding: Bepaal eerst welk doel(en) jullie voor ogen hebben met deze les en wat (bepaalde) leerlingen en jullie als teamteachers nodig hebben om die doelen te bereiken. Gebruik daarna de beslisboom om het meest geschikte model / modellen van teamteaching te kiezen. Bespreek ook wie welke rol zal opnemen.

Beslisboom voor de modellen van teamteaching

*Hoe bepaal je of je best in kleinere groepen werkt of met de volledige groep samen?

Je werkt best **met de hele groep** samen:

- Bij nieuwe leerstof of leerstof die de hele groep moet leren (interactief of ondersteuningsmodel).
- Wanneer je extra wil inzetten op de 'verbinding' of op het samenhangingsgevoel in de groep (bv. klasgesprek, via interactief model of ondersteuningsmodel).
- Wanneer niet alle leerkrachten zich vertrouwd genoeg voelen met de leerstof om een groep alleen te begeleiden (ondersteuningsmodel).
- Wanneer je leerlingen met extra noden zoveel mogelijk wil laten meedoen met de grote groep (ondersteuningsmodel).

Je werkt best in **verschillende, kleinere groepen**:

- Wanneer er veel verschillende differentiatieniveaus in je grote groep zijn en het nodig is om leerlingen per groepje een aangepaste werkwijze, doelen, werktempo of ondersteuning te geven (parallel model of hoekenwerkmodel).
- Wanneer je aan een doel werkt waarbij veel interactie tussen de leerkracht en de leerling(en) nodig is (bv. het aanleren van een nieuwe vaardigheid, nieuwe taal, ...) en ook feedback kort-op-de-bal over wat goed en (nog) niet goed is (parallel model of hoekenwerkmodel).

Reflectie: evalueer samen:

- In welke mate hebben de leerlingen de lesdoelen bereikt? Wat is er eventueel nog nodig?
- In welke mate hebben we de noden van de leerlingen goed ingeschat?
- In welke mate hebben we de noden van de teamteachers goed ingeschat?
- In welke mate was onze keuze voor een model, groepsverdeling en rolverdeling, ... een goede keuze?

Besluit: In de volgende les willen we zeker ...

Meer weten over teamteaching? Surf naar www.teamteaching-estafett.be

Geïnspireerd vanuit 1) Baeten, M. & Simons, M. (2014). Student teachers' team teaching: Models, effects, and conditions for implementation. *Teaching and Teacher Education*, 41, 92-110.; 2) Cook, S.C., Collins, L.W., Madigan, J. Landrum, K.M., & Cook, L. (2021). Coaching co-teachers. Increasing Specialized Instruction in Inclusive Settings. *Teaching Exceptional Children*, 54(2), 134-145. ;3) Meirsschaut, M. & Ruys, I. (2018). *Teamteaching: beweegredenen, randvoorwaarden en implicaties voor leerlingen, leraren en hun school*. Onderzoeksrapport meervoudige gevalstudie naar teamteaching in het Vlaamse basisonderwijs. Steunpunt Onderwijsonderzoek.

De beslisboom

Geïnspireerd vanuit

- Baeten, M. & Simons, M. (2014). Student teachers' team teaching: Models, effects, and conditions for implementation. *Teaching and Teacher Education*, 41, 92-110.;
- Cook, S.C., Collins, L.W., Madigan, J. Landrum, K.M., & Cook, L. (2021). Coaching co-teachers. Increasing Specialized Instruction in Inclusive Settings. *Teaching Exceptional Children*, 54(2), 134-145. ;
- Meirsschaut, M. & Ruys, I. (2018). *Teamteaching: beweegredenen, randvoorwaarden en implicaties voor leerlingen, leraren en hun school. Onderzoeksrapport meervoudige gevalsstudie naar teamteaching in het Vlaamse basisonderwijs*. Steunpunt Onderwijsonderzoek.

Evaluatie: de beslisboom...

- Geeft taal én richting aan de teamteachingspraktijk
- Zet teamteachers aan tot bewust samen nadenken en spreken over hun lespraktijk
- Geeft houvast om te evalueren en bij te sturen

“

Wat ik goed vind? We hebben nieuwe modellen leren kennen en ervaringen uitgewisseld.

”

“

De taal die we gebruiken om over onze werking te praten is anders. We hebben nu meer een gedeelde taal, bijvoorbeeld over de teamteachmodellen.

”

“

Die beslisboom heeft gewerkt! We hebben die gebruikt voor onze les. Die vinden we echt goed.

”

“

We denken nu meer beredeneerd na over groepsverdeling en over methodieken die we gebruiken in plaats van 'met de natte vinger' te doen wat goed voelt'.

”

Randvoorwaarden

Visie

Overlegtijd

Infrastructuur

Professionele klik

Groeilijst via
<https://www.teamteaching-estafett.be/>

Professionele relatie			
		😊	😄
		Prima	Handig
	1. Communicatie en reflectie over visie en lespraktijk	😊	😄
1.2	We hebben samen gesproken over onze visie op "wat goed onderwijs is".		
1.3	We hebben afgesproken via welke kanalen we communiceren (bv. live, e-mail, Teams, WhatsApp, ...)		
1.4	We hebben afgesproken om met communicatie en feedback geven op een open en respectvolle manier.		
1.5	We hebben samen afspraken opgesteld.		
1.6	We reflecteren regelmatig samen op onze lespraktijk: "Waarom doen we de dingen die we doen? Doen we de juiste dingen? Doen we de dingen goed?"		
1.7	We evalueren regelmatig onze samenwerking.		
	2. Een professionele klik	😊	😄
2.1	We zijn bereid om deze samenwerking alle kansen te geven.		
2.2	We erkennen elkaars sterktes en zoeken waarin we elkaar complementair kunnen aanvullen.		
2.3	We bespreken de verschillen en verschillen in onze gewoontes en passen ons wederzijds flexibel aan waar nodig.		
2.4	We spreken regelmatig over wat we verwachten van deze samenwerking.		
	3. Evenwichtigheid & gedeelde verantwoordelijkheid	😊	😄
3.1	We voelen ons evenwichtig in deze samenwerking.		
3.2	We bespreken regelmatig hoe we de taken verdelen.		
3.3	We zeggen: "onze leerlingen" en "onze klas", en dragen daar samen de verantwoordelijkheid over.		
	4. Professionalisering en ondersteuning	😊	😄
4.1	We hebben voldoende kennis over het waarom, hoe en wat van teamteaching.		
4.2	We weten waar we terecht kunnen wanneer we nood hebben aan ondersteuning van onze samenwerking.		
4.3	We hebben inspirerende voorbeelden van teamteaching.		

Van lerarenopleiding tot klaspraktijk

Beslisboom = hefboom

- Analyse van TT-modellen in uitgewerkte TT-les → ↑ inzicht in doelbewust lesgeven
- Zelf TT-les ontwerpen met beslisboom, afgestemd op lesdoelen en noden van IIn en Ikn
- Als FB-instrument = leerrijke gesprekken
- Voor starters en voor ervaren leerkrachten en teamteachers

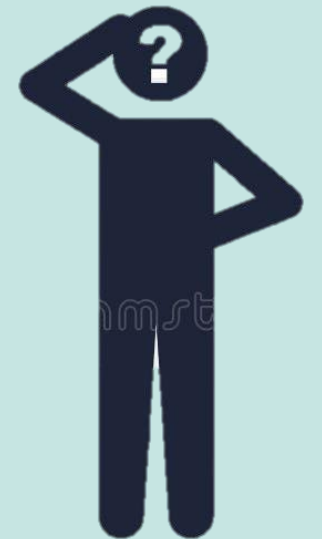

Doelgerichte teamteaching als
hefboom voor kwaliteitsvol
onderwijs

Vragen?

Teamteaching vraagt net extra leerkrachten en extra tijd!
Hoe kan dit het lerarentekort dan helpen oplossen?

Wat is er volgens jou nodig om teamteaching echt als hefboom voor goed onderwijs te laten werken ?

Meer weten of interesse in opleidingen?

[Home](#) [ESTAFETT?](#) [Onderzoek](#) [Uitkomsten](#) [Nieuws](#) [Contact](#) [English](#) [twitter](#) [in](#)

ESTAFETT

ESTAFETT staat voor 'Exploring, Studying And Fostering Effects of Team Teaching on students and teachers'. Dit project focust op het onderzoeken van de effecten van teamteaching op leerlingen en leraren.

<https://www.teamteaching-estafett.be/>

